

Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár
Kecskemét, Piaristák tere 8. 6001 Pf.: 127.
Tel.: 76/500-550 • Fax: 76/500-570
E-mail: kjmk@kjmk.hu

Szakmai beszámoló a Petőfi népe című folyóirat tömeges digitalizálása című, 3532/00350 számú NKA pályázat megvalósításáról

Bács-Kiskun megye napilapja az 1950-es évektől kezdődően ad tájékoztatást a megyében történt eseményekről. 1950 és 1956 februárja között Bácskiskunmegyei Népújság, ezután 1956 októberéig Népújság, végül 1956 novemberétől Petőfi Népe címen jelent meg.

Politikai napilapként előbb a Bács-Kiskun Megyei Ideiglenes Nemzeti Bizottság, majd az MDP Bács-Kiskun Megyei Bizottsága és a Megyei Tanács, 1956 novemberében a Bács-Kiskun Megyei Forradalmi Bizottság, később az MSZP, 1989-től pedig Bács-Kiskun megye napilapja volt.

Főszerkesztői között a megyei újságírás nagy alakjai szerepeltek : Welther Dániel, F. Tóth Pál, Sztrapák Ferenc, Gál Sándor, Lovas Dániel, Hámori Zoltán, Gázsó László. A kezdetben inkább politikai színezetű lap az 1970-es évek közepétől a kulturális élet felé is nyitott és tartalmilag, stílusában is színesebbé vált. Irodalmi, művészeti rovataival igényes, színvonalas időtöltést kínált olvasóinak. Köszönhető ez az újságírók új generációjának. Köztük volt Heltai Nándor, Varga Mihály, Vadas Zsuzsa, Ballai József, Gémes Gábor, Halász Ferenc, Farkas P. József, Bán János vagy a fotós Tóth Sándor és Straszer András is. A 2000-es évektől kezdődően nagyobb terjedelemmel és küllemében is megújulva, színes nyomással került az olvasók elé a lap.

A nyomdai munkálatokat a híres kecskeméti nyomdák, kezdetben a Bács-Kiskun Megyei Nyomda, majd az 1970-es évektől a Petőfi Nyomda végezte.

A lapban közölt írások a korabeli történesekkel egyidejűleg keletkeztek és adtak képet a megye gazdasági, kulturális, társadalmi életéről, és egyben rögzítették az adott korszak valóságos történeti folyamatait, szűkebb hazánk helytörténetét is. Az itt megtalálható információk hozzájárulnak a múlt és a jelen elmélyültebb megismeréséhez, kimagasló értékőrző helyismereti-helytörténeti forrásanyagként szolgálnak.

Erről az időszakról még nem készült összefoglaló helytörténeti kiadvány, így a lap mind a helyismereti tájékoztatás, mind a helyismereti kutatás legfontosabb könyvtári forrásdokumentuma.

Az eredeti dokumentumok állományvédelmére, állagmegőrzésére, az eloregedett, tönkrement és veszélyeztetett hordozón tárolt anyag megóvására a digitalizálás módszerét választottuk. Ennek eredményeképpen kibővültek a lap nyilvános szolgáltatásának lehetőségei is: az elektronikus úton való eléréssel, a távhasználat révén nagyobb közönség számára tettük hozzáférhetővé a forrásdokumentumot, elősegítve ezzel a tudományos kutatás elvégzését is.

Az előkészítő munkát nagy figyelemmel végeztük el 2015 novemberében. Ellenőriztük a bekötött lapszámok fizikai állapotát, javítottuk a szakadásokat, pótoltuk a felfedezett hiányokat. Duplum példány segítségével kiegészítettük, vagy cseréltük az alappéldányt.

A lap digitalizálását az Arcanum Adatbázis Kft. végezte el 2015 decemberében. A munkálatok során az 1950 és 2003 között megjelent lapszámok (mintegy 120 000 oldal) kerültek feldolgozásra PDF formátumban, amely megőrizte a közölt szövegek és képek eredetiségét és hitelességét. Az állományok publikálásra kerültek a Hungaricana.hu oldalon, amely egyben teljes körű szöveges keresést is biztosít.

A digitalizálás technikai paraméterei:

300 DPI felbontás, 24 bit színmélység, 80 %-os JPG tömörítés. A szkennelt képeken automatikus szövegfelismerést (OCR) végeztek, majd kétrétegű PDF formátumban mentették azokat. A PDF állományokban lapszámonként könyvjelző biztosítja az azonosítást.

A 120 000 oldal munkaidő-ráfordítása 1200 óra volt.

A folyóiratokat bekötött formában adtuk át, gondosan papírdobozokba csomagolva, azok szétbontását a laponkénti szkennelés előtt az Arcanum végezte el.

A megvalósított digitális állomány adatbázisának – hungaricana.hu – kereső funkciója nagyon jól működik, ami egyben az elvégzett szövegfelismerés hatékonyságát is mutatja. Az adatbázis szolgáltatásai, a nézeti módok, a forgatási és nagyítási funkció, a mentés lehetősége felhasználóbarát módon lettek kialakítva.

Már sikeresen használtuk a szolgáltatást egy helyi alkotóműhely évfordulójára való anyaggyűjtéshez. Saját építésű Katona József bibliográfiai adatbázisunk fejlesztésében szintén nagy segítséget jelent a digitális állomány. Könyvtári ajándékcsomag szolgáltatásunk előállítása könnyebbé, gyorsabbá válik a digitalizált dokumentumokkal.

A megyében lévő települések helytörténeti munkájához sokkal könnyebben és eredményesen gyűjthető forrásanyag.

A közeljövőben kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy minden lehetséges módon felhívjuk a figyelmet a szolgáltatásra. Ennek egyik alkalma lesz márciusban az MKE megyei szervezetének továbbképzésén tartandó előadásunk.

A digitalizált állomány a Hungaricana közgyűjteményi portálon érhető el:

http://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_bacskiskunmegye_bacskiskunmegyei_nepujsag/

A pályázati beszámoló elérhető: <http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/>

